

UTLYSNING

Kunnskap om effekter av havbruk på relevante sårbare arter av marine koraller og svamper.

FHF lyser ut inntil 10 millioner NOK for å fremskaffe økt kunnskap om effekter av havbruk på relevante sårbare arter av marine koraller og svamper.

Søkere kan være universitets- og høyskolesektoren, forskningsinstitutter, forskningsmiljøer og bedrifter i sjømatnæringen. Tilsagnsmottaker må være et FoU-miljø, som også skal ha prosjektledelsen.

FHFs *Retningslinjer for prosjektbeskrivelser FoU-prosjekt* skal følges ved utarbeidelse av søknad (se vedlegg 2).

Søknader skal sendes til: Post@fhf.no

Søknader merkes med saksnummer 22/00061

Tidsplan

24.05.2022:	Utlysning offentliggjøres
26.08.2022:	Frist for innlevering av søknad (innen kl 10:00)
Oktober 2022:	Tilbakemelding til søkere om resultat av evaluering
November 2022:	Tidligst oppstart av prosjekt

Behov for ytterligere presiseringer i fasen med utarbeidelse av søknad kan tas opp med FHF. Hvis det blir behov for endringer i utlysningsteksten, vil dette bli lagt ut på www.fhf.no (samme som denne utlysningen), men ingen endringer vil bli gjort etter 15.07.2022. Søkere er selv ansvarlige for å følge med om det legges ut slike endringer.

Problemstilling

I de senere år har det blitt satt et økt fokus på forekomster av sensitive arter og habitater i nærheten av akvakulturanlegg, og eventuell påvirkning akvakulturdrift kan ha på disse artenes levekår. Eksempel på slike arter finnes blant koraller og svamper. I de senere år har det også blitt et økt fokus på spørsmål om havbruksaktivitet påvirker disse artenes levevilkår.

Havforskningsinstituttet har nylig publisert anbefalinger om metodikk for kartlegging av slik epifauna i forbindelse med etablering av nye oppdrettsanlegg (Rapport fra Havforskningen nr 39-2021). Forvaltningen pålegger også i økende grad lignende kartlegginger i nærheten av etablerte anlegg, der det er mistanke om at slike arter kan finnes i nærheten av anlegget. Korallrev, korallskog og svampbunn regnes som særlig sårbare mot menneskeskapt påvirkning. Det er derfor viktig å øke kunnskapen om hvordan slike arter påvirkes av havbruk, og hvilke toleransegrenser som ikke bør overskrides.

Miljøeffekter fra havbruk på bunnfauna er i hovedsak knyttet til utslipp av partikulært bundet organisk materiale og fremmedstoffer. Sensitive arter i dypvann er saktevoksende og lever lenge, og mange lar seg vanskelig omplassere til laboratorier eller eksperimentelle forskningsenheter i felt. Av disse årsaker er deres fysiologi og sårbarhet med tanke på påvirkning fra ytre faktorer som f.eks. akvakultur relativt lite kjent. Redusert vekst, erosjon av kalkskjelett og økt dødelighet av koraller og svamper er observert i ulike feltstudier, men det er ukjent hva som er reelle toleransegrenser for økt eksponering for organisk partikler og relevante fremmedstoffer fra havbruk.

Dagens miljøovervåking ved oppdrettsanlegg (B- og C-undersøkelser) er utviklet for bløtbunn og gir lite informasjon om miljøtilstand på hardbunn. Det jobbes med utvikling av alternative metoder som kan benyttes på hardbunn. Dersom det lykkes å utvikle gode metoder vil disse kunne benyttes strategisk og/eller i kombinasjon for overvåking av epifauna på hard- og blandingsbunn før, under og etter produksjon på havbrukslokaliteter.

Målsetting

1. Dokumentere effekter av og toleransegrenser for påvirkning fra havbruk på relevante arter av koraller og svamper gjennom en produksjonssyklus for laksefisk i sjø
2. Anvende og dokumentere egnethet av eksisterende og/eller nye metoder for overvåking av aktuelle sårbare arter av koraller og svamper ved eksisterende og/eller nyetablerte havbrukslokaliteter

Avgrensninger og særskilte føringer

- Begge målsettinger skal dekkes.
- Det tas sikte på finansiering av **minst 1 prosjekt med varighet på inntil 3 år fra oppstart**. Hvis lengre prosjektperiode ønskes må det redegjøres godt for hvorfor dette er nødvendig

Generelle forutsetninger

Det forutsettes for alle søknader at det gis en grundig beskrivelse av bakgrunn for prosjektet, inkludert eksisterende kunnskapsgrunnlag og hvordan prosjektet samspiller med eller er koordinert opp mot tilgrensende prosjekter der en eller flere av prosjektpartnerne deltar. Så langt som det er mulig skal også avgrensning og koordinering opp mot andre prosjekter beskrives.

Gjennomføringsplan skal være tilstrekkelig detaljert med tydelig inndeling i fornuftige arbeidspakker og beskrivelse av hypoteser, metodikk og statistikk. Det skal oppgis leveranser/resultater for hver arbeidspakke/aktivitet i prosjektplanen, og beskrives hvordan disse er koblet til prosjektmål.

Det skal i prosjektbeskrivelsen vises til vurdering og håndtering av risiko knyttet til gjennomføring av prosjektet.

Det skal angis hvordan prosjektet planlegges organisert (prosjektgruppe og roller), inkludert ressursinnsats i form av antall timer og timesatser, eller stillingsprosent dersom dette benyttes.

Nytteverdi for næringen tillegges vesentlig vekt, og må være realistisk beskrevet i søknaden. Se ellers FHF's *Retningslinjer for prosjektbeskrivelser FoU-prosjekt* (vedlegg 2).

Det skal ikke leveres inn *Prosjektskjema for FHF* som det henvises til i *Retningslinjene for prosjektbeskrivelser FoU-prosjekt*, da dette utarbeides i ettertid for prosjekt som eventuelt blir innvilget.

Kvalitetssikring

Det må sikres at arbeidet med prosjektgjennomføringen er gjenstand for tilfredsstillende kvalitetssikring. Hvordan dette utføres skal beskrives i prosjektbeskrivelsen.

Organisering

Oppdragsgiver er FHF som vil følge opp de enkelte prosjektene med en prosjektansvarlig fagsjef (FHF-ansvarlig).

Utførende prosjektgruppe: Den som tildeles prosjektet/oppdraget organiserer team for gjennomføring av arbeidet. Arbeidet i prosjektgruppen ledes av prosjektleder (CV for prosjektleder legges ved søknaden). Prosjektleder og planlagt team opplyses om i prosjektbeskrivelsen. Eventuelt innleide ressurser og annet formalisert samarbeid skal beskrives detaljert og dokumenteres med avtaler.

Referansegruppe: FHF vil oppnevne en referansegruppe bestående av personer som representerer næringen og har relevant kompetanse i forhold til det enkelte prosjektets målsettinger. *Mandat for referansegrupper i prosjekter finansiert av FHF* finnes som vedlegg 3. FHF-ansvarlig er ikke medlem, men skal delta i referansegruppens møter. Prosjektleder skal lede referansegruppe-møtene, og andre fra prosjektgruppen kan delta når det er hensiktsmessig. Det bør avholdes minst ett årlig fysisk møte i referansegruppen i tillegg til digitale møter ved behov, spesielt i forbindelse med viktige milepæler eller veivalg i prosjektet. Det skal avholdes fysisk møte før prosjektslutt for gjennomgang av sluttleveranser og sluttrapport, før disse er å betrakte som endelige. Husk å budsjettere med kostnader til referansegruppemøter i prosjektbeskrivelsen.

Samarbeid med andre aktører: Dersom det er beskrevet samarbeid med andre FoU-miljø, bedrifter eller andre som bidrar faglig eller finansielt, må det legges ved signerte intensjonsavtaler for det.

Leveranser

Mulige leveranser fra prosjektet er listet opp i pkt. 6 i *Retningslinjer for prosjektbeskrivelser FoU-prosjekt* (vedlegg 2).

Vitenskapelige artikler, fagrapporter, presentasjoner, populærformidling osv. skal være åpne leveranser som skal legges ut på FHF's nettside om prosjektet, i tillegg til åpen publisering i regi av tilsagnsmottager/FoU-institusjon. Faglig sluttrapport til FHF skal innholdsmessig være i henhold til FHF's *Retningslinjer for sluttrapportering*. Det oppfordres til å tenke kreativt om leveranseformer for å bidra til at kunnskap fra prosjektet så raskt som mulig kan tas aktivt i bruk i næringen.

Kriterier for vurdering av søknader

Prosjektsøknader gis en vurdering etter følgende 8 kriterier (med vektning i parentes):

- Prosjektforlaget's relevans til utlysningen og målet med arbeidet (1,0)
- Forskningskvalitet, inkludert metodevalg og statistikk (0,8)
- Budsjett og økonomisk ramme for arbeidet (0,5)
- Gjennomføringsevne: Organisering, plan for håndtering av risiko, faglige forutsetninger (0,7)
- Formidlingsplan for å sikre størst mulig næringsnytte (0,7)
- Tilknytning til andre relevante aktiviteter/prosjekter (0,3)
- Søknadens vurderbarhet og dokumentkvalitet (0,3)
- Næringsnytte (0,8)

Søknaden må være så komplett at det kan foretas en evaluering basert på kriteriene ovenfor. Prosjektbeskrivelsen skal ikke overskride 10 sider ekskl. vedlegg som kan betraktes som tilleggsopplysninger. Budsjettsammendrag fordelt på arbeidspakker, institusjon, år og timer/reiser/andre kostnader skal inngå på de 10 sidene, detaljer spesifiseres i budsjettvedlegg.

FHF forbeholder seg retten til å

- Avvise innkomne prosjektbeskrivelser som ikke er i tråd med målsettingen for utlysningen
- Avvise innkomne prosjektbeskrivelser som ikke oppfyller formelle krav i utlysningen og FHF's retningslinjer for prosjektbeskrivelser
- Be om avklaringer før og under evalueringen

- Avlyse konkurransen eller endre de(n) økonomiske rammen(e) for tilskudd dersom det foreligger saklig grunn, for eksempel ved bortfall av forventet/budsjettert inntekt eller andre forhold som ikke gjør det mulig å yte det planlagte tilskudd innenfor vedtatte investeringsrammer.
- Foreta ny utlysning
- Forespørre søkere om å samarbeide om prosjektgjennomføringen hvis det er viktig for den totale prosjektkvaliteten.
- Bruke ekstern kompetanse ved evaluering av prosjektbeskrivelser.

Behandling av søknader

- Søknaden gjennomgås av FHF for å avklare om de er i tråd med målsettingen for utlysningen og oppfyller de formelle krav som er satt
- Prosjektbeskrivelsene rangeres av FHF basert på score på evalueringskriteriene, samt eventuelt kommentarer og råd fra ekstern kompetanse.
- En innstilling lages og besluttes av FHF ut fra en totalvurdering av kriteriene.
- Søkere som besluttes tildelt støtte, kontaktes. Forutsetninger for tilsagn presenteres og valgt(e) miljø(er) får en frist til å akseptere/avslå å delta i videre løp.
NB! Tilsagn gis ikke på dette stadiet.
- FHF gir tilsagn til valgt(e) søker(e) når alle formelle forhold er på plass.
FHF's gjeldende Standardvilkår på tilsagnstidspunktet vil legges til grunn (Vedlegg 1)
- Etter at endelig beslutning om tildeling av prosjekt er tatt, vil alle søkere bli varslet om utfall.

Vedlegg

1. FHF's standardvilkår
2. Retningslinjer for prosjektbeskrivelser FoU-prosjekt
3. Mandat for referansegrupper i FHF

Dokumentene finnes her: [prosjektdokumenter](#)